

Verslag bijeenkomst van vertegenwoordigers van verenigingen van Maarn-Maarsbergen op 23 maart 2015 in het dorps huis De Twee Marken

Maarn-Maarsbergen kent een rijk verenigingsleven met meer dan 80 verenigingen en organisaties. Deze vormen het fundament voor een leefbaar en vitaal Maarn-Maarsbergen. Er bestaat heel veel energie in onze dorpen. Het is prachtig dat vele verenigingen hebben gereageerd op de oproep van Maarns Beraad en Initiatiefgroep Maarn-Maarsbergen Vitaal om op deze bijeenkomst samen na te denken over de toekomst van Maarn en Maarsbergen ter voorbereiding op het dorpsgesprek van 15 april.

De oproep heeft twee aanleidingen:

1. Gemeente Utrechtse Heuvelrug maakt stappen naar dorpsgericht werken; ze kent dorpswethouders, dorpscoördinatoren en een servicepunt (zorg en welzijn). Gemeente wil van de inwoners zelf van de verschillende dorpskernen weten welke ideeën zij hebben over hun dorpen. De gemeente treedt dus meer terug en legt meer het initiatief bij inwoners. De gemeente wil meer luisteren, helpen onze dorpen leefbaar en vitaal te houden en niet meer zeggen “wat goed voor ons is”. Dit is overigens een landelijke trend. De gemeente wil graag naast de bestaande directe contacten met verenigingen (die dus gewoon blijven bestaan) en individuele bewoners ook een vast aanspreekpunt in elk dorp willen hebben. Nu fungeert het Maarns Beraad als zo’n aanspreekpunt. Maar dit Beraad heeft zelf geconcludeerd dat het relatief smal is en geen legitimatie kent. Vertegenwoordigers van een zestal organisaties zitten er op persoonlijke titel. De gemeente stelt voor om te gaan werken met een “dorpsnetwerk” dat apolitiek werkt, maar wel kan rekenen op brede steun vanuit de dorpsamenleving. Dit netwerk zou als gesprekspartner van de gemeente kunnen dienen voor onderwerpen die het directe belang van een vereniging of inwoner (of groep inwoners) overstijgen. De gemeente laat aan de dorpen vrij hoe zij die dorpsnetwerken willen vormgeven.
2. In de afgelopen jaren hebben zich meerdere situaties voorgedaan die vroegen om een gecoördineerde actie vanuit Maarn-Maarsbergen naar de gemeente en andere organisaties. Het Gat van Maarn was zo’n situatie. De tunnel bij Maarsbergen een andere. En de zorgen over de toekomst van het dorps huis en het raadhuis waren weer andere situaties. Er heeft toen steeds spontaan een aantal verenigingen de koppen bij elkaar gestoken wat leidde tot Maarns Beraad en Initiatiefgroep Maarn-Maarsbergen Vitaal. Deze gremia hebben successen geboekt. In Maarsbergen hebben inwoners zeer succesvol hun krachten gebundeld met als resultaat een nieuw en beter besluit over de tunnel. De vraag is of deze bestaande gremia ook voor andere onderwerpen de spreekbuis kunnen vormen of dat een dorpsnetwerk “nieuwe stijl” verkieslijker zou zijn. Er zijn namelijk meer onderwerpen en meer verenigingen buiten dat beperkte aantal in Maarns Beraad en Initiatiefgroep Maarn-Maarsbergen Vitaal. Ook de belangen zijn veel meer divers. Zingeving en Sport bijvoorbeeld zijn daarin niet vertegenwoordigd.

De vier vragen die daarom deze avond op tafel lagen, zijn:

1. *Wat kan een dorpsnetwerk toevoegen aan bestaande organisaties*
2. *Wat zijn de onderwerpen waar een dorpsnetwerk zich mee bezig kan houden*
3. *Wie zouden onderdeel moeten uitmaken van het dorpsnetwerk*
4. *Wat kan jouw vereniging doen om de inwonersbijeenkomst op 15 april tot een succes te maken*

Uit de plenaire discussie en groepsdiscussies aan de statafels komen veel reacties naar voren.

Vraag 1:

Een dorpsnetwerk kan veel toevoegen, mits:

- dit netwerk gekoppeld is aan een concreet doel of concreet onderwerp (zoals: dorpshuis, Brede school)
- dit netwerk zich “organisch” vormt: de samenstelling van het netwerk varieert voortdurend, afhankelijk van het onderwerp
- het onderwerp deelbelangen overstijgt
- het onderwerp de gevestigde belangen overstijgt
- het om een collectief geluid en om een collectieve behoefte gaat
- dit netwerk maar geen officieel mandaat krijgt
- dit netwerk geen beslissingsbevoegdheid krijgt
- dit netwerk maar geen formele structuur krijgt
- dit netwerk maar geen volksvertegenwoordiging wordt (geen verkiezingen, geen mini-gemeenteraad)
- dit netwerk maar geen politiek gremium wordt
- dit netwerk wel gericht is op het uitwisselen van informatie en afstemmen
- dit netwerk bottom-up wordt ingevuld (dus niet top-down vanuit de gemeente)
- inwoners via verenigingen én inwoners die niet aangesloten zijn bij een vereniging, worden betrokken
- dit netwerk echt meerwaarde heeft (“als alles nu al goed gaat, is geen extra netwerk nodig”)
- daardoor wel meer echt “gedaan” wordt (in plaats van alleen “gepraat”)

Een dorpsnetwerk voegt niets toe, want:

- bij een concreet onderwerp betrekken de belanghebbenden elkaar “als vanzelf”; de lijnen zal al kort

Een dorpsnetwerk biedt de gemeente inzicht in wat er echt in de dorpen leeft, waar groot maatschappelijk draagvlak binnen de dorpen voor bestaat, waarmee de gemeente ook echt iets doet.

Een dorpsnetwerk kan bestaan uit een vertegenwoordiger per “functie”: zorg, welzijn, onderwijs, cultuur/ontmoeting en informatie, sport, winkelen en werk, wonen, zingeving, natuur, vervoer en infrastructuur (zie voor deze functies ook notitie Vitale dorpen nu en in de toekomst van november 2014). Te denken valt ook aan ad hoc werkgroepen per onderwerp binnen zo’n netwerk. Zo kom je op een wat uitgebreider

'Maarns Beraad' dan nu het geval is. Misschien is het ook beter om het Beraad Maarn Maarsbergen te noemen.

Vraag 2:

Mogelijke onderwerpen zijn:

- Sociale veiligheid en buurtpreventie
- Sociale, culturele, sportieve structuur en voorzieningen
- Kinderopvang weg bij hoogspanningsmasten
- Lucht- en geluidskwaliteit (80 km/u op de snelweg)
- Brede school
- Dorpshuis
- Bibliotheek
- Duurzaam bouwen
- Nabuurschap
- Openbaar vervoer
- Verkeersveiligheid
- Bereikbaarheid
- "Concreet en toekomstgericht"

Vraag 3:

Mogelijke personen of organisaties in het dorpsnetwerk:

- Een "uitgebreid" Maarns Beraad
- "Ieder" die de feitelijke belangen vertegenwoordigt, representatieve afspiegeling, die kijken wat echt leeft onder de mensen
- Dorpshuis De Twee Marken
- Ook jongeren (jonger dan 30 jaar)
- Ook enkele "outsiders"
- Ook verenigingen
- Ook kerken
- Ook bibliotheken
- Het "verenigingsleven" als collectieve stem
- Mensen die boven een bepaalde groep staan (ongebonden)
- Iedere groepering en individuele burgers die belang stellen in een bepaald onderwerp, dus samenstelling onderwerp-afhankelijk

Vraag 4:

Mogelijke bijdrage van verenigingen aan een succesvol 15 april-gesprek:

- Bespreken en bekend maken in eigen achterban
- PR via de bibliotheek
- Ruimte beschikbaar stellen

Het verslag van deze bijeenkomst wordt rondgemaild. De aanwezigen worden opgeroepen op om hun achterban te mobiliseren om op 15 april deel te nemen aan het dorpsgesprek. Dat gesprek zal gaan over de dorpsagenda en de manier waarop inwoners hun bijdrage aan een leefbaar en vitaal Maarn en Maarsbergen willen leveren (waarbij de communicatie naar gemeente via een eventueel "dorpsnetwerk" ook aan de orde zal komen). De ontdekkingsreis is in deze bijeenkomst van 23 maart goed begonnen. Allen worden tenslotte bedankt voor hun bijdrage aan deze bijeenkomst.